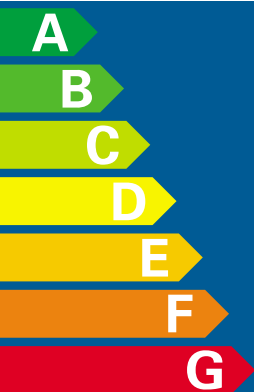

Když jeden spotřebič
potřebuje více energie
než druhý,
je to na něm vidět!

Energetické štítkování domácích elektrospotřebičů a jeho význam pro prodejce a spotřebitele

Tréninkový manuál

SEVEn

Vypracováno SEVEn, Střediskem pro efektivní využívání energie, o. p. s.,
ve spolupráci s CECEC CZ – Sdružením evropských výrobců domácích elektrospotřebičů.

AEG
Electrolux

ARDO
made for you

ARISTON

ASKO

BEKO

BOSCH
Stvořeno pro život

CAFAC

CANDY

Thinking of you
Electrolux

FAGOR

GENERATION FUTURE

gorenje

INDESIT

Miele

MORA

PHILIPS

SIEMENS

Whirlpool

ZANUSSI

Vážený prodejce,

stále rostoucí zájem zákazníků o nákup energeticky úsporných elektrospotřebičů a o sledování parametrů provozní spotřeby energie při jejich nákupu nás inspiroval k přípravě tohoto tréninkového programu, zaměřeného na aspekty energetického štítkování a spotřeby energie u elektrospotřebičů.

Jeho cílem je informovat vás o aktuálních otázkách a vývojových trendech souvisejících se snižováním spotřeby energie u domácích elektrospotřebičů.

V případě zájmu o další informace prosíme neváhejte kontaktovat výrobce spotřebičů, zástupce CECED CZ – Sdružení evropských výrobců domácích elektrospotřebičů nebo SEVEN, Středisko pro efektivní využívání energie, o. p. s.

www.uspornespotrebice.cz

www.cecedcz.cz

www.svn.cz

Energetické štítkování a jeho význam pro spotřebitele

Realizace programu prosazování úspor energie je základní podmínkou dalšího udržitelného vývoje životního prostředí. Aby tento proces byl účinný, je nutné jej uplatňovat v celém spektru činností, tzn. počínaje užitím prvotních energetických zdrojů, výrobě ušlechtilých forem energie: od užití prvotních energetických zdrojů a výrobu ušlechtilých forem energie přes její transport k uživatelům až k výrobním procesům či zavádění spotřebičů s rostoucí energetickou účinností. Používání těchto spotřebičů je podmíněno potřebnou informovaností uživatelské veřejnosti a jako nejjednodušší způsob bylo zvoleno energetické štítkování.

Označování vybraných elektrospotřebičů určených pro domácnosti energetickými štítky bylo zavedeno ve všech zemích Evropské unie a mnoha dalších zemích světa jako přehledný a účinný nástroj informování zákazníků o spotřebě elektrické energie při jejich provozu, ale i o některých dalších provozních údajích, nezbytných pro jejich výběr. V průběhu minulých let se ukázalo, že tato metoda informování, která si vyžádala minimální náklady na zavedení, měla významné pozitivní dopady na volbu energeticky úsporných spotřebičů při prodeji zákazníkům.

Umístění energetického štítku na spotřebiči v prodejně má tedy zásadní význam pro orientaci potenciálních zákazníků při výběru konkrétních výrobků. Označování vybraných spotřebičů těmito štítky je v tuzemských podmínkách povinností, vyplývající ze zákona o hospodaření energií č. 406/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Vedle toho také přináší výhody pro samotné prodejce. Spokojený a informovaný zákazník rád využívá prodejny poskytující plnohodnotné informace. Spokojenost spotřebitelů přispívá k vyššímu obchodnímu obratu prodejen a volba energeticky úsporných spotřebičů k ochraně životního prostředí a také k nižším výdajům na energii v domácnostech.

Je třeba proto přivítat společnou iniciativu odborníků na úspory energie s výrobcí elektrospotřebičů a podpořit využití této publikace při vzdělávání jejich prodejců.

Označování elektrických spotřebičů energetickými štítky je úvodní etapou prosazování spotřebičů s nízkými energetickými nároky při provozu. Ukazuje se, že problematiku je nezbytné posuzovat v širších souvislostech, tzn. při zohlednění dopadu výrobku na životní prostředí v průběhu celého jeho životního cyklu, jehož jednotlivými fázemi jsou výběr a použití surovin, výroba, balení, doprava a distribuce, instalace a údržba, používání a konec jeho životnosti, čímž se míní recyklace některých částí a jeho konečné odstranění. Celý tento proces vymezuje směrnice evropského společenství o stanovení rámce pro určení požadavků na ekodesign energetických spotřebičů, uvádějící v život další etapu, kterou bude nutné zapracovat do národních legislativ, včetně našich právních předpisů.

Ing. Stanislav Vítner
ústřední inspektorát
Státní energetická inspekce

únor 2007

Energetické štítkování domácích elektrospotřebičů a jeho význam pro prodejce a spotřebitele

Energie		Mýčka nádobí
Výrobce		LOGO
Model		ABC 123
Úspornost	A B C D E F G	A
Měrná spotřeba		
Spotřeba energie		X.YZ
Ušetření		
Účinnost mytí		A B C D E F G
Účinnost sušení		A B C D E F G
Prostředí nádobí		YZ
Spotřeba vody		XY
Hláška		
Ušetření na 1 rok		
<small>Logo Energy Star Logo Energy Star Logo Energy Star</small>		

SEVEN

Intelligent Energy Europe

Obsah:

- Co je to energetický štítek a jeho význam pro prodejce elektrospotřebičů
- Proč je štítek důležitý – pro zákazníka, výrobce a společnost
- Které spotřebiče štítkování zahrnuje a které ne?
- Informační obsah štítku
- Jak se štítkování uplatňuje v praxi a státní kontrola
- Prodejní argumenty pro úsporné spotřebiče

SEVEN

Co je to energetický štítek?

- Energetický štítek obsahuje především základní informace o spotřebě elektřiny (příp. vody) a zařazuje přístroj do energetické třídy.
- Umožňuje provedení kalkulace celkových modelových provozních nákladů spotřebiče.
- Zákonem vyjmenované spotřebiče musí být při prodeji přímo označeny energetickým štítkem.

Energie		Model
Výrobce	LOGO	ABC
Model	123	
Úspornost	A	
Měrná spotřeba		
Spotřeba energie	X	YZ
Ušetření ročně	** C+++	
Ušetření ročně	** D+++	
Příkon ročně	VZ	
Spotřeba vody	Určeno	
HLA	XY	
		

Proč je pro prodejce energetický štítek důležitý?

- Poskytuje základní informace zákazníkům
- Zvyšuje kvalitu prodeje a marketingovou prezentaci prodejny
- Vede k pozitivnímu hodnocení ochrany životního prostředí veřejností
- Nutné pro plnění zákonné povinnosti

Energie		Model
Výrobce	LOGO	ABC
Model	123	
Úspornost	A	
Měrná spotřeba		
Spotřeba energie	X	YZ
Ušetření ročně	** C+++	
Ušetření ročně	** D+++	
Příkon ročně	VZ	
Spotřeba vody	Určeno	
HLA	XY	
		

Proč je energetický štítek důležitý pro zákazníka?

- Poskytuje celkovou orientaci o úspornosti spotřebiče v době rostoucích cen energie
- Dává možnost rychlého porovnání konkrétní spotřeby energie (a vody) mezi spotřebiči stejné kategorie
- Slouží jako záruka jednotné metodiky testování a kontroly obsahu štítků

Proč je energetický štítek důležitý pro výrobce?

- Propaguje energeticky úsporné modely na konkurenčním trhu
- Slouží jako argument pro urychlenou výměnu starých neefektivních spotřebičů za nové
- Umožňuje sledovat celkový technický pokrok směrem k úsporám energie a snižování provozních nákladů

Mezi spotřebiče, které spotřebiče musí být při prodeji označeny štítkem, patří:

Automatické pračky
Bubnové sušičky prádla
Pračky kombinované se sušičkou
Chladničky, mrazničky a jejich kombinace
Myčky nádobí
Elektrické trouby
Elektrické ohřivače vody
Zdroje světla
Předřadníky k zářivkám
Klimatizační jednotky

Energie		Model
Výrobce	LOGO	ABC
Model	123	
Uspornost	A	A
A B C D E F G		
Množství spotřeby Spotřeba energie Spotřeba vody Spotřeba vzduchu Spotřeba hluku Spotřeba dalších zdrojů		X.YZ
Uspornost třídy	A++	A++
Uspornost třídy	A++	A++
Příslušná norma	VZ	VZ
Spotřeba vody	YL	YL
Spotřeba vzduchu	YL	YL
Spotřeba dalších zdrojů	YL	YL
		

Jak musí být spotřebiče štítkem označené:

- Štítek musí být umístěn na vnější přední nebo horní části spotřebiče, zřetelně viditelný a nesmí být zakryt.
- Včetně: spotřebičů vestavných, bez ohledu na typ povrchu (chrom a pod.).
- Štítek musí být kompletní – barevná část se šipkami i černobílý pásek s údaji.
- Štítky prodejcům automaticky dodává výrobce.

Energie		Model
Výrobce	LOGO	ABC
Model	123	
Uspornost	A	A
A B C D E F G		
Množství spotřeby Spotřeba energie Spotřeba vody Spotřeba vzduchu Spotřeba hluku Spotřeba dalších zdrojů		X.YZ
Uspornost třídy	A++	A++
Uspornost třídy	A++	A++
Příslušná norma	VZ	VZ
Spotřeba vody	YL	YL
Spotřeba vzduchu	YL	YL
Spotřeba dalších zdrojů	YL	YL
		

Kdy musí být spotřebiče štítkem označené:

- kdykoli je spotřebič předváděn nebo vystavován (prodejny, kuchyňská studia a pod.),
- při prodeji prostřednictvím katalogu nebo internetu se neužívá grafická podoba štítku, ale přesně specifikovaný seznam informací (dle příslušné vyhlášky).

Energie		Model
Výrobce	LOGO	ABC
Model	ABC	123
Uspornost	A	A
A B C D E F G		
Místní spotřeba Účinnost energie Účinnost energie při celkové spotřebě energie Účinnost energie při celkové spotřebě energie		X.YZ
Užitková hodnota	***C***	
Užitková hodnota	***D***	
Průměr nádob	VZ	
Spotřeba vody	XY	
Hluka	XY	
Účinnost energie Účinnost energie		

Které spotřebiče štítkem NEmusí být označené:

Spotřebiče přímo nevyjmenované legislativou (vyhláška Min. průmyslu a obchodu č. 442/2004 Sb.)

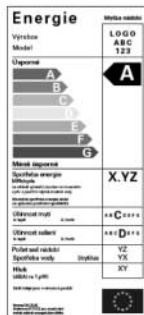
I když se uvažuje o rozšíření štičkování na nové spotřebiče, zatím se nevztahuje například na: rychlovarné konvice, mikrovlnné trouby, vysavače, TV, Hi-Fi a video přístroje, vysoušeče vlasů a podobně, protože:

- Rozdíly ve spotřebě energie jednotlivých spotřebičů nejsou výrazné.
- Jejich celková spotřeba energie závisí hlavně na způsobu obsluhy spotřebitele a délky využití spotřebiče.
- Součástí štítku není informace o stand-by spotřebě.

Informační obsah energetického štítku:

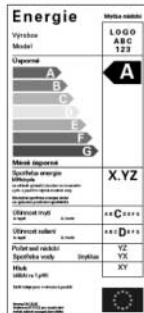
- Název výrobce a konkrétní typ výrobku
- Zařazení výrobku do energetické třídy
- Spotřeba elektrické energie na jeden (prací, mycí) cyklus nebo na 24 hodin
- Další třídy účinnosti - praní, odstředování, mytí, sušení atd.
- Spotřeba vody (pračky, myčky), hluk atd.
- Další, dle typu spotřebiče

Zajímavosti z energetického štítku:

Obsah:

- Konkrétní příklad pro pračky
- Energetická třída A+ a A++
- Které chladničky se ještě můžou prodávat?
- Nové spotřebiče se štítky

Zajímavosti z energetického štítku:

• Konkrétní příklad pro pračky:

Energetická třída	Spotřeba elektřiny v kWh na 1 kg prádla (60 °C, bavlna)	Podíl na prodejnosti v ČR v roce 2004 (Zdroj: GfK)
A	< 0,19	78 %
B	0,19 – 0,23	14 %
C	0,23 – 0,27	0 %
D	0,27 – 0,31	5 %
E	0,31 – 0,35	-
F	0,35 – 0,39	-
G	> 0,39	-

Zajímavosti z energetického štítku:

Co je energetická třída A+ a A++ ?

• Formálně platí pouze pro chladničky, mrazničky a jejich kombinace.

• Spotřebič v třídě A+ je o 25 % a v třídě A++ o 50 % úspornější než spotřebič v třídě A!

• Tento rozdíl je velmi důležitý vzhledem k průměrné 10leté životnosti spotřebičů.

• Pozn.: třídy A+ u ostatních spotřebičů jsou prozatím jen dobrovolné dohody bez legislativní opory.

Zajímavosti z energetického štítku:

- **Chladničky zařazené do energetické třídy D a nižší se již vůbec nesmí prodávat!**

Energetická třída	Index energetické účinnosti
A++	30 > I
A+	42 > I > 30
A	42 > I > 55
B	55 > I > 75
C	75 > I > 90
D	90 > I > 100
E	100 > I > 110
F	110 > I > 125
G	125 > I

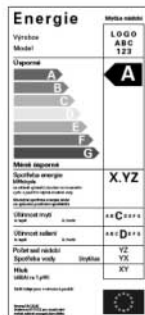
Zajímavosti z energetického štítku:

Jako poslední se do energetického štítkování zařadily tyto kategorie spotřebičů:

- elektrické trouby,
- klimatizační jednotky,
- elektrické ohřívače vody.

Přítomnost štítků na těchto spotřebičích je zatím v prodejnách nejnižší a proto je potřeba ji víc kontrolovat!

U elektrických akumulčních ohřevů vody se povinnost štítkování týká pouze výrobců se sídlem v České republice nebo mimo Evropskou unii.

Proč se orientovat podle štítku – argumenty pro zákazníky

- Růst spotřeby a cen energie, vybavenost domácností
- Náklady na provoz spotřebičů
- Průměrné stáří spotřebičů
- Stále lepší parametry na trhu
- Kdyby všichni šetřili...

Provozní náklady světelných zdrojů v Kč za tisíce hodin

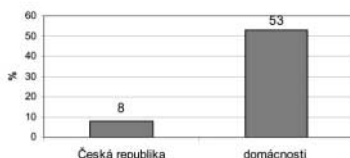
Graf: Zdroj – kalkulace SEVEEn

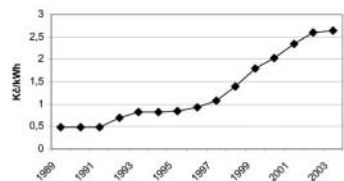
Proč se orientovat podle štítku – argumenty pro zákazníky

- Růst spotřeby a cen elektrické energie

Růst spotřeby elektřiny v letech 1989 - 2005

Průměrné ceny el. energie v ČR

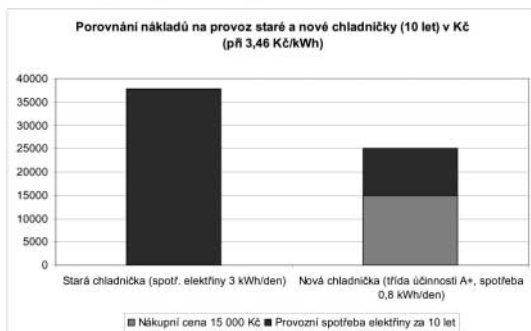

Graf: Zdroj – Český statistický úřad

Proč se orientovat podle štítku – argumenty pro zákazníky

• Náklady na provoz spotřebičů

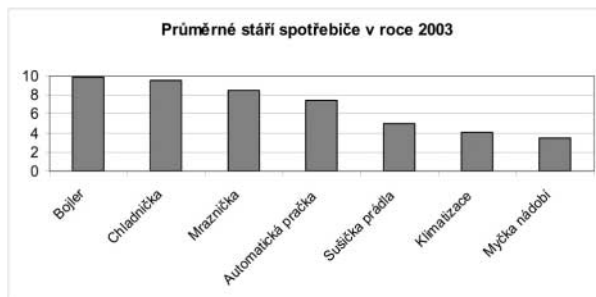

Graf: Zdroj – kalkulace SEVEN

Proč se orientovat podle štítku – argumenty pro zákazníky

• Průměrné stáří spotřebičů

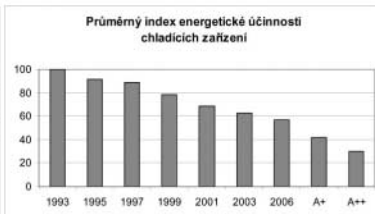
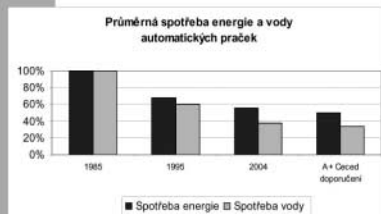

Graf: Zdroj – Český statistický úřad

Proč se orientovat podle štítku – argumenty pro zákazníky

- Stále lepší parametry na trhu

Graf: Zdroj – CECEC

Proč se orientovat podle štítku – argumenty pro zákazníky

- Každá chladnička třídy B za svou životnost 12 let spotřebuje oproti nejmodernější chladničce třídy A++ o 2,2 MWh elektřiny navíc! (cca 7,5 tis. Kč)
- V evropských domácnostech je asi 188 milionů spotřebičů starších 10 let...
- Náhrada neúspěšných chladniček a praček v EU by představovala úsporu 8 000 GWh elektřiny ročně (14 % celkové spotřeby ČR).

Proč se orientovat podle štítku – dopady na životní prostředí

- V letech 1995 až 2005 se v EU podařilo snížit spotřebu elektrické energie u elektrospotřebičů o 12 %, kterou by jinak muselo vyrábět 9 uhelných elektráren s výkonem 500 MW.
- V roce 1995 prakticky neexistovaly chladničky a mrazničky třídy A. Už v roce 2002 jich v EU bylo 47 %. Úspory energie v letech 1995 – 2005 představují stejné snížení emisí jako odstranění 1,2 milionu aut z evropských cest.
- Z hlediska životního prostředí má výměna chladničky z roku 2000 za spotřebič třídy A++ kratší než 5letou návratnost.

Zdroj: CECED

Souhrn: Energetické štítkování = zákonná povinnost

- Štítkování je především v zájmu spotřebitele.
- Štítky a podklady musí dodat výrobce nebo dovozce.
- Další kompletní informace o spotřebiči je obsažena v informačním listě výrobku.
- Prodejce štítek umístí na spotřebiči a je za to odpovědný vůči zákazníkovi.
- Stát kontroluje vystavení štítku a jeho informační správnost.

Úsporné spotřebiče / úspory energie

Jak doma ušetřit náklady na energii?

- nákupem energeticky úsporných spotřebičů,
- jejich vhodnou obsluhou.

Jak doma ušetřit náklady na energii? Rady zákazníkům:

- **Chladničky:** důležitá je velikost spotřebiče. Doporučuje se cca 50 – 70 litrů objemu na osobu.
- **Pračky:** snížením teploty z 90 °C na 60 °C lze ušetřit ¼ energie.
- **Myčky:** ve srovnání s tekoucí vodou ušetří až 60 % vody a 35 – 60 % energie.
- **Zdroje světla:** úsporná zářivka ušetří 70 – 80 % energie a má 6 – 12x delší životnost.
- **Noční proud:** pračky, myčky, bojler apod. je možné zapínat v době levnějšího proudu (dle sazby domácnosti).
- **Stand-by** spotřeba energie může představovat až 10 % spotřeby domácnosti.

Děkujeme za pozornost!

Prezentace byla připravena:

SEVEn, Středisko pro efektivní využívání energie, o.p.s.,

ve spolupráci s CECED CZ

v rámci projektu CEECAP (Zavádění evropské politiky energetického štítkování v zemích střední a východní Evropy) s podporou Evropské komise.

Zodpovědnost za obsah nesou autoři. Evropská komise nenes zodpovědnost za využití informací obsažených v této prezentaci.

SEVEn

Intelligent Energy Europe

Poznámky:

cecedCZ

Sdružení evropských
výrobců domácích spotřebičů

cecedCZ

*Sdružení evropských
výrobců domácích spotřebičů*

CECED CZ - Sdružení evropských výrobců domácích spotřebičů

Pobočná 1/1395, 141 00 Praha 4
tel.: 261 217 880, fax: 261 217 884
www.cecedcz.cz

Intelligent Energy **Europe**

SEVEn

SEVEn, Středisko pro efektivní využívání energie, o. p. s.

Americká 17, 120 00 Praha 2
tel.: 224 252 115, fax: 224 247 597
www.svn.cz

www.uspornespotrebice.cz

www.ceecap.org

Vypracováno a podpořeno v rámci projektu CEECAP –
Zavádění evropské politiky pro elektrospotřebiče ve střední a východní Evropě
ve spolupráci se SEVEn, o. p. s. Zodpovědnost za obsah nesou autoři.
Evropská komise nenese zodpovědnost za využití informací obsažených v této publikaci.